

عنوان مقاله:

تحلیل روایی داستان «نخجیران و شیر» مثنوی معنوی با رویکرد زبان شناسی رمزگان رولان بارت

محل انتشار:

پژوهشنامه نقد ادبی و بلاغت، دوره 8، شماره 1 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

داود اسپرهم - دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه علامه طباطبائی

مولود شاگشتاسبی - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه علامه طباطبائی

عزیزالله سالاری - استادیار دانشگاه صدا و سیما

خلاصه مقاله:

داستان شیر و نخجیران مثنوی معنوی یکی از پیچیده ترین داستان های این کتاب است که ویژگی های منحصر به فرد آن ظرفیت شگفت انگیزی را برای خوانش های متعدد فراهم می کند. نظریه رمزگان رولان بارت یک چارچوب نظری روشمند و خلاقانه است که به خوبی می تواند از پس پیچیدگی ها و دلالت های گسترده متن ادبی برآید. تلاش پژوهش حاضر در این راستاست که با به کارگیری نظریه رمزگان رولان بارت به عنوان الگو، به روایت شناسی یکی از داستان های بلند مثنوی معنوی با عنوان «نخجیران و شیر» بپردازد و نشان داده شود که روایت این داستان تا چه اندازه از کیفیتی باز در تولید معانی مختلف برخوردار است. همچنین، ضمن بررسی ویژگی های خاص زبان مولانا در این روایت، میزان قابلیت نظریه رمزگان را در تحلیل یک متن کلاسیک و کاملاً بومی ادب پارسی بیازماید. از جمله دستاوردهای پژوهش حاضر می توان به این موارد اشاره کرد: ۱. روایت نخجیران و شیر تنها یک متن صرفاً خواندنی نیست، بلکه با توجه به داده هایی که از کاربرد نظریه رمزگان بر آن به دست آمده، ظرفیت کاملاً مناسبی برای نوشتنی خواندنی شدن دارد. ۲. از مهم ترین فاکتورهایی که این روایت را به متنی باز و متکثر تبدیل می کند، ویژگی های خاص روایتگری راوی در این داستان و نیز ماهیت کاملاً تمثیلی روایت است.

کلمات کلیدی:

نخجیران و شیر، روایت شناسی، رمزگان، رولان بارت، متن نوشتنی، متن خواندنی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1321689>

